

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 146/2006(5))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΑΛΦΑ TV»**

Ημερομηνία Απόφασης: 15 Ιουλίου, 2009

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίνη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελα τις πιθανές παραβάσεις των **Κανονισμών 22(1)** και **26(1)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν:

22.-(1) «Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- i. (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*
- ii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*
- iii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·*
- iv. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·*
- v. (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»*

26. « Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-

(ια) η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εντός οικογενειακής ζώνης.»

Κατόπιν σχετικής απόφασης, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου με επιστολή της ημερομ. **10.11.2006** έθεσε ενώπιον του σταθμού τις διερευνώμενες παραβάσεις, για οποιεσδήποτε εξηγήσεις ή / και παραστάσεις και κάλεσε τους εκπροσώπους του σταθμού όπως δηλώσουν κατά πόσο επιθυμούν να παρευρεθούν κατά την εξέταση της υπόθεσης. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δε ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα είναι υποχρεωμένη να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντηση του σταθμού.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθεται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1-2:

- 1. Στις 5.6.2006** μεταξύ των ωρών **19:35 – 20:20**, μεταδόθηκε από το σταθμό η εκπομπή **«Afterburn - Smackdown»**, κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν αγώνες πάλης. Πριν από την έναρξη της εκπομπής ο σταθμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση **«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι**

ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών» και την οπτική ένδειξη (12). Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής, αφού κατά τη διάρκεια της μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για ανηλίκους, κατά παράβαση του Κανονισμού 22(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η εν λόγω εκπομπή περιείχε σκηνοθετημένους αγώνες πάλης, κατά τη διάρκεια των οποίων προβλήθηκαν οι εξής σκηνές:

- Παλαιστής, κρατώντας σφικτά το λαιμό του συμπαίκτη του, του ανοίγει βίαια το στόμα για να του δώσει γροθιά στα δόντια (ταυτόχρονα μεταδίδεται κοντινό πλάνο του κεφαλιού του συμπαίκτη του ενώ αυτός σπαράζει από τον πόνο).
- Παλαιστής, ο οποίος φορεί μια αποκρουστική μάσκα, ανεβαίνει στη μέση του συμπαίκτη του και του δίνει γροθιές στο πρόσωπο, βίαια και επανειλημμένα.
- Παλαιστής κλωτσά στο κεφάλι τον συμπαίκτη του, ο οποίος στη συνέχεια με ένα αστραπιαίο άλμα τον κλωτσά επίσης στο κεφάλι και τον ρίχνει έξω από τον αγωνιστικό χώρο.
- Παλαιστής κτυπά με το κεφάλι του το κεφάλι του συμπαίκτη του. Στη συνέχεια του αγώνα ο συμπαίκτης του αφού τον κλωτσά δυνατά στο κεφάλι και τον βγάζει εκτός αγωνιστικού χώρου, εξέρχεται και ο ίδιος εκτός αγωνιστικού χώρου, τον αρπάζει από τα μαλλιά και κτυπά το κεφάλι του συμπαίκτη του με μανία στα σκαλιά. Στη συνέχεια τον κτυπά δυνατά στο κεφάλι με τον

αγκώνα του και με ένα γρήγορο πήδημα προσγειώνεται βίαια στο κεφάλι του συμπαίκτη του.

- Παλαιστής τραβά από τα μαλλιά συμπαίκτη του ο οποίος βρίσκεται ξαπλωμένος στο πάτωμα, και αφού τον σηκώνει πάνω τον ξαναρίχνει στο πάτωμα επανειλημμένα.

2. Στις **5.6.2006** μεταξύ των ωρών **19:35 – 20:20**, μεταδόθηκε από το σταθμό η εκπομπή *«Afterburn - Smackdown»*. Κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης εκπομπής **μεταδόθηκε επικίνδυνη συμπεριφορά, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό**, κατά παράβαση του Κανονισμού **26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο σταθμός, με επιστολή του Διευθυντή Προγραμμάτων και Ειδήσεων του σταθμού κ. Ανδρέα Καρύδη ημερομ. **23.11.2006** προς την Αρχή, υπέβαλε γραπτώς τις παρακάτω εξηγήσεις και /ή παραστάσεις, χωρίς να δηλώσει κατά πόσον επιθυμεί να παρευρεθεί κατά την εξέταση της υπόθεσης:

«Σε απάντηση της επιστολής σας με ημερομηνία 10/11/2006 (Αρ. Φακ. 146/2006(5)) αναφορικά με την εκπομπή «Afterburn», η οποία φέρει την ένδειξη καταλληλότητας «12» επιθυμούμε να διευκρινίσουμε τα εξής:

Τόσο η εκπομπή «Afterburn», όσο και η εκπομπή ομοίου περιεχομένου «Bottomline», που προβάλλονται από το κανάλι ΑΛΦΑ και φέρουν την ένδειξη «12», κατατάσσονται, σύμφωνα με τα αμερικανικά πρότυπα, στην κατηγορία της «αθλητικής ψυχαγωγίας» (sports entertainment) και το περιεχόμενό τους περιλαμβάνει σκηνοθετημένη πάλη και λογομαχίες βάσει προσχεδιασμένου σεναρίου.

Οι «παραστάσεις» αυτές λαμβάνουν χώρα ενώπιον παιδιών από 12 ετών και άνω, καθώς, ασφαλώς και ενηλίκων.

Εφόσον στο επίκεντρο των σόου αυτών είναι η πάλη, είναι αναμενόμενο να προβάλλονται και σκηνοθετημένες βίαιες σκηνές.

Ο παραλληλισμός με τη βία στα κινούμενα σχέδια δεν θα ήταν άστοχος, με την εξαίρεση ότι εδώ συμμετέχουν πραγματικοί άνθρωποι. Ίσως, μάλιστα, αυτό να το καθιστά πιο ψεύτικο από τα κινούμενα σχέδια, γιατί οι «πρωταγωνιστές» και τα πεπραγμένα, είναι έξω από τη σφαίρα της πραγματικότητας, κάτι που είναι αναμενόμενο στα κινούμενα σχέδια. Επιπρόσθετα, μια προσεκτική παρακολούθηση, δείχνει πως όταν ασκείται βία, δεν υπάρχει πραγματική επαφή, ή και αν υπάρχει δεν ασκείται φυσική δύναμη.

Εξάλλου, οι σεναριογράφοι των σόου, χρησιμοποιούν την υπερβολή για να μεταδώσουν στους πιο νέους οπαδούς της αθλητικής ψυχαγωγίας και σωστά μηνύματα. Η εμπειρία για παράδειγμα, έδειξε ότι καυτηριάζουν τον εθνικισμό με το να προβάλλουν έναν αθλητή ως υπερ-εθνικιστή για να εκθέσουν το φανατισμό. Ή το μήνυμα ότι ο «κακός» μπορεί να νικάει τις μάχες, αλλά στο τέλος της ημέρας θα χάσει τον πόλεμο και θα θριαμβεύσει ο «καλός» (το καλό παιδί που συνήθως κερδίζει τη συμπάθεια του κοινού, το οποίο ζητωκραυγάζει με τους θριάμβους του και γιουχαΐζει τους αντιπάλους του).

Αυτό είναι ένα γενικό προφίλ της εκπομπής σε μια προσπάθεια να σκιαγραφήσουμε τις πραγματικές διαστάσεις μιας καθόλα ψυχαγωγικής εκπομπής, που στην Αμερική, για πολλές οικογένειες η ζωντανή, ή από τηλεοράσεως, παρακολούθησή της αποτελεί παράδοση.

Ολοκληρώνοντας, θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι παρόλα αυτά θα ήμασταν πρόθυμοι να συμμορφωθούμε με τις υποδείξεις σας αλλάζοντας την κατηγορία

καταλληλότητας από «12» σε «15» αν κρίνετε ότι παραβιάζουμε οποιουδήποτε κανονισμούς της Αρχής.

Ευχαριστούμε που μας δώσατε την ευκαιρία να υποστηρίξουμε τη θέση μας.»

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών εξηγήσεων του σταθμού και κατόπιν παρακολούθησης της βιντεοκασέτας με την εν λόγω εκπομπή κρίνουμε ότι:

Στις **5.6.2006**, μεταξύ των ωρών **19:35 – 20:20**, μεταδόθηκε από το σταθμό η εκπομπή **«Afterburn - Smackdown»**, κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν αγώνες πάλης. Πριν από την έναρξη της εκπομπής ο σταθμός έδωσε την ακουστική προειδοποίηση **«το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών»** και την οπτική ένδειξη **(12)**. Ωστόσο η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής, αφού κατά τη διάρκεια της μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για ανηλίκους, κατά παράβαση του Κανονισμού **22(1)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (τα γεγονότα του υποστοιχείου 1 εκτίθενται στις σελίδες 3-4 της παρούσας απόφασης). Επιπλέον, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης εκπομπής **μεταδόθηκε επικίνδυνη συμπεριφορά, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό**, κατά παράβαση του Κανονισμού **26(ια)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000) (τα γεγονότα του υποστοιχείου 2 εκτίθενται στις σελίδες 3-4 της παρούσας απόφασης).

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και τις θέσεις του σταθμού όπως προβάλλονται στην επιστολή του ημερομ. 23.11.2006, έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Ως προς τον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«ο παραλληλισμός με τη βία στα κινούμενα σχέδια δεν θα ήταν άστοχος, με την εξαίρεση ότι εδώ συμμετέχουν πραγματικοί άνθρωποι. Ίσως, μάλιστα, αυτό να το καθιστά πιο ψεύτικο από τα κινούμενα σχέδια...»* επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

Η προβολή σκηνών βίας, είτε μέσω κινουμένων σχεδίων είτε μέσω σκηνοθετημένων αγώνων, σε ώρα κατά την οποία οι ανήλικοι συστηματικά παρακολουθούν τηλεόραση, ενδέχεται να επενεργήσει αρνητικά στην ανάπτυξή τους. Επιπλέον η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από τα παιδιά με τραγικές συνέπειες για τους ίδιους ή / και για άλλα παιδιά. Η Αρχή δεν συμφωνεί με τον ισχυρισμό του σταθμού ότι επειδή στους αγώνες πάλης συμμετέχουν πραγματικοί άνθρωποι, αυτό ίσως να το καθιστά πιο ψεύτικο από τα κινούμενα σχέδια. Τουναντίον, η συμμετοχή πραγματικών ανθρώπων το καθιστά πιο αληθοφανές και δίδει την εντύπωση, ιδιαίτερα στα μικρά παιδιά τα οποία δεν είναι σε θέση να διακρίνουν εύκολα την πραγματικότητα από τη μυθοπλασία, ότι αυτό που βλέπουν είναι πραγματικό.

Σε ό,τι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«μια προσεκτική παρακολούθηση, δείχνει πως όταν ασκείται βία, δεν υπάρχει πραγματική επαφή, ή και αν υπάρχει δεν ασκείται φυσική δύναμη»* η Αρχή επισημαίνει ότι ο τηλεθεατής παρακολουθεί την εκπομπή καθώς αυτή μεταδίδεται στον αέρα χωρίς τη δυνατότητα της αργής κίνησης (slow motion) ή της επανάληψης των επίμαχων σκηνών (rewind and playback), προκειμένου να διαπιστωθεί κατά πόσον υπάρχει ή όχι πραγματική επαφή και αν υπάρχει κατά πόσον ασκείται φυσική δύναμη ή όχι. Αντιθέτως, η όλη εντύπωση που δίδεται στον τηλεθεατή, μέσω των ηχητικών εφέ (ουρλιαχτά, βογγητά, παρότρυνση και επευφημίες από θεατές, τρομακτική μουσική), των οπτικών εφέ (κεραυνοί, αστραπές, φωτιές, σελήνη) και της προβολής του αποτελέσματος της φυσικής βίας πάνω στους παλαιστές (εξουθένωση, πόνος) είναι ότι όντως ασκείται φυσική δύναμη.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός σταθμός παγκύπριας εμβέλειας που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Επισημαίνεται ότι τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και ιδιαίτερα η τηλεόραση ασκούν σημαντική επίδραση στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη των παιδιών, η γνωσιολογική, νοητική, ψυχολογική και σωματική ανάπτυξη των οποίων δεν είναι σε επίπεδο που να τους επιτρέπει να αντιμετωπίσουν όσα λαμβάνουν από τα Μέσα.

Η επίδραση της τηλεοπτικής βίας στην παιδική ψυχολογία και ανάπτυξη είναι ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει πολλούς επιστήμονες ανά τον κόσμο και υπήρξε το αντικείμενο πολλών **ερευνών**:

- Η πρώτη μελέτη που διεξήγαγαν οι Λέοναρντ Έρον και Ρόουελ Χιούζμαν του Ινστιτούτου Κοινωνικών Ερευνών του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν των Η.Π.Α το 1960 σε παιδιά που μεγάλωναν στη Νέα Υόρκη έδειξε ότι η ποσότητα βίας που παρακολουθούν παιδιά στη τηλεόραση στα 8 τους χρόνια σχετίζεται με την επιθετικότητα που εκφράζουν μια δεκαετία αργότερα και με τη σοβαρότητα των εγκληματικών πράξεων που διαπράττουν 22 χρόνια αργότερα, στα 30 τους. Οι μελέτες που ακολούθησαν επιβεβαιώνουν την πρώτη (*«Ελευθεροτυπία» 9.1.2007*).
- Πριν από δυο χρόνια έρευνα του Πανεπιστημίου του Μπέρμιγχαμ της Βρετανίας προειδοποιούσε τους γονείς να προφυλάσσουν τους μικρούς τηλεθεατές από τις βίαιες σκηνές της μικρής οθόνης. Η έρευνα κατέδειξε ότι η κατανάλωση εικόνων φρίκης και βίας, η «παθητική τηλεθέαση» βίαιου περιεχομένου (τηλεόραση) όσο και η «αμφίδρομη» (βιντεοπαιχνίδια)

επηρεάζουν σημαντικά τα συναισθήματα των παιδιών και αυξάνει την πιθανότητα να αναπτύξουν επιθετικότητα («Ελευθεροτυπία» 9.1.2007).

- Σχέση μεταξύ επιθετικότητας και τηλεθέασης κατέδειξε έρευνα του Κέντρου Ερευνών και Ανάπτυξης του Intercollege Κύπρου με αντιπροσωπευτικό δείγμα 400 μαθητές – μαθήτριες σε 12 γυμνάσια και 12 δημοτικά σχολεία σε παγκύπρια βάση. Κατεδείχθη ότι **τα παιδιά που παρακολουθούν περισσότερες από 1 – 2 ώρες τηλεόραση την ημέρα είναι πιο επιθετικά από εκείνα που βλέπουν λιγότερη τηλεόραση.** Επίσης, τα παιδιά που παρακολουθούν τηλεοπτικά προγράμματα σε προχωρημένες ζώνες ενηλίκων (μετά τις 8μ.μ. και, ακόμα περισσότερο, μετά τις 11.00 μ.μ.), καθώς και **εκείνα που παρακολουθούν προγράμματα με βία, είναι πιο επιθετικά από εκείνα που παρακολουθούν ψυχαγωγικά και άλλα μη – βίαια προγράμματα, στις πρώτες απογευματινές και βραδινές ζώνες (Πρακτικά Συμποσίου για την Τηλεοπτική Βία, 12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου).**

Επιπλέον, διάφορες **επιστημονικές θεωρίες** επιχειρούν να εξηγήσουν τη σχέση μεταξύ της προβολής βίαιων σκηνών από τα Μ.Μ.Ε. και της ανάπτυξης βίαιης ή /και παραβατικής συμπεριφοράς, οι πλείστες από τις οποίες χαρακτηρίζουν τις επιδράσεις της βίας που προβάλλεται από τα ΜΜΕ ως καταστροφικές. Σύμφωνα με σχετική παρέμβαση / εισήγηση του Δρ. Χρυσάνθου Χρυσάνθου (Διδάκτορα Κοινωνιολογίας του Τμήματος Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου με ειδίκευση στα ΜΜΕ) στο Συμπόσιο για την Τηλεοπτική Βία (12.10.2002 Πανεπιστήμιο Κύπρου):

- Ορισμένοι επιστήμονες έδωσαν άφεση αμαρτιών στη βία από τα ΜΜΕ, στηριζόμενοι στην **Αριστοτελική κάθαρση (the katharsis theory)**. Κατά τον Αριστοτέλη η τραγωδία λειτουργεί εξαγνιστικά για τον θεατή. Για τον ίδιο λόγο σύμφωνα με τους υποστηρικτές αυτής της θεωρίας, η φανταστική τέλεση πράξεων βίας κατευνάζει τις βίαιες τάσεις και αποτρέπει την

πραγματοποίησή τους. Για να αποδείξει αυτή την υπόθεση ο Feshbach (1971) πραγματοποίησε μια έρευνα με τη συμμετοχή φοιτητών. Όπως διαπιστώθηκε από την έρευνα, η επιθετικότητα των φοιτητών αυτών εκτονώθηκε μετά την παρακολούθηση αγώνα μποξ από την τηλεόραση. Η θεωρία αυτή συγκεντρώνει πολύ μικρή υποστήριξη ανάμεσα στους ερευνητές (Παπαθανασόπουλος, 1997).

- Στον αντίποδα βρίσκεται η **θεωρία της διέγερσης (the stimulation theory)**. Αυτή υποστηρίζει ότι η παρακολούθηση σκηνών βίας από τα MME ερεθίζει την επιθετικότητα του ατόμου και οδηγεί στη μίμηση πράξεων βίας. Ο πρώτος που έκανε αναφορά σε αυτό το φαινόμενο ήταν ο Dollard (1939) ο οποίος το απέδωσε στην απογοήτευση, δηλαδή την ψυχική κατάσταση, στην οποία περιέρχεται το άτομο όταν δεν πραγματώνονται οι προσδοκίες του. Το πόρισμα αυτό στηρίζουν και οι έρευνες του Berkowitz (1970) ο οποίος επισήμανε ότι τα παιδιά μιμούνται αυτά που βλέπουν.
- Σύμφωνα με τη **θεωρία της κοινωνικής μάθησης (the social learning theory)**, δεν είναι απλώς θέμα μίμησης, αλλά μάθησης, εκπαιδευόμε δηλαδή τα παιδιά στη βία. Κατά τη θεωρία αυτή, οι παρενέργειες των MME έγκεινται στο ότι εμφυσούν στο κοινό, κυρίως στους νέους και τα παιδιά, βίαια πρότυπα συμπεριφοράς. Αυτά τα πρότυπα παραμένουν στον ψυχικό κόσμο τους, χωρίς να εκδηλώνονται αμέσως, δηλαδή βρίσκονται σε λανθάνουσα κατάσταση. Ένα ερέθισμα, όπως η παρακολούθηση σκηνών βίας, είναι δυνατόν να ενεργοποιήσει αυτά τα πρότυπα και να εξωθήσει σε βίαιη συμπεριφορά. Στις έρευνες του ο Bandura (1963) διαπίστωσε ότι οι θεατές έχουν την τάση να μιμούνται περισσότερο τη βίαιη πράξη που επιβραβεύεται στη μικρή οθόνη, παρά εκείνη που τιμωρείται.
- Από μια άλλη άποψη, η επαναλαμβανόμενη κατά κόρον παρακολούθηση σκηνών βίας κάμπτε τις αντιστάσεις του θεατή, ο οποίος εκλαμβάνει τη βίαιη συμπεριφορά ως απόλυτα φυσιολογική, ακόμη και στην πραγματική ζωή. Αυτή είναι η εξήγηση που δίνει η **θεωρία του εθισμού (the habituation theory)**. Από τη γνωστή πολύχρονη έρευνα του Belson

(1978) διαφάνηκε ότι παρατηρούνται αλλαγές στη συμπεριφορά του ατόμου, το οποίο εκτίθεται παρατεταμένα στα μηνύματα βίας από την τηλεόραση. Σε μια εξίσου πολυετή έρευνά της η Siegel (1982) παρατήρησε ότι τα ίδια τα άτομα δεν συνειδητοποιούν τις αλλαγές στη συμπεριφορά τους μετά από εκτεταμένη παρακολούθηση βίαιων τηλεοπτικών προγραμμάτων.

Άλλοι επιστήμονες υποστήριξαν ότι είναι μύθος το να θεωρούμε τους τηλεθεατές παθητικούς δέκτες. Γι' αυτό και έθεσαν το ερώτημα ποιες ανάγκες ικανοποιούν οι τηλεθεατές, παρακολουθώντας σκηνές βίας. Αυτή η προσέγγιση ονομάστηκε **θεωρία των χρήσεων και των ικανοποιήσεων** (Blumler and Katz, 1968). Κατά τους De Fleur και Ball Rokeach (1975), ο άνθρωπος αναζητά στα ΜΜΕ πληροφόρηση για τον κόσμο που τον περιβάλλει, συναισθηματική στήριξη και φυγή από τη στυγνή πραγματικότητα σε ένα ονειρικό κόσμο.

Σε μεταγενέστερη έρευνά του με τίτλο ***«Ο Ρόλος των Γονέων στην Προστασία των Παιδιών από την Τηλεοπτική Βία»*** (Λευκωσία, 2009), η οποία χρηματοδοτήθηκε από το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας, ο Δρ. Χρυσάνθου, αναφορικά με τις πιο πάνω θεωρίες και σχετικές έρευνες, διαπίστωσε τα πιο κάτω:

«Από την εξέταση των θεωριών αυτών προκύπτει ότι οι επιδράσεις της τηλεοπτικής βίας δεν είναι μονοσήμαντες. Εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τρεις παράγοντες: α) τον δέκτη των επικοινωνιακών μηνυμάτων βίας (το μορφωτικό του επίπεδο, την ψυχο-κοινωνική του συγκρότηση, την προδιάθεσή του, τις προγενέστερες εμπειρίες του κ.λπ.). Άρα τα παιδιά που δεν έχουν εμπειρίες, είναι πιο ευάλωτα στις επιδράσεις. β) το κοινωνικό περιβάλλον υποδοχής αυτών των μηνυμάτων, που είναι η οικογένεια, το σχολείο, οι φίλοι, ο κοινωνικός περίγυρος. Από αυτά προκαθορίζεται η επιλεκτική παρακολούθηση, η επιλεκτική πρόσληψη και η επιλεκτική ανάγνωση των μηνυμάτων που εμπεριέχονται στις τηλεοπτικές σκηνές βίας. γ) τα μηνύματα που εκπέμπονται από τις τηλεοπτικές σκηνές βίας. Αν π.χ. η βία επί της οθόνης επιβραβεύεται, τότε εξάγεται φυσιολογικά το μήνυμα για άσκηση

ανάλογης βίας και στην πραγματική ζωή, ενώ αν τιμωρείται, τότε αυτό λειτουργεί αποτρεπτικά.

Το συμπέρασμα είναι ότι υπάρχουν αρνητικές επιδράσεις της τηλεοπτικής βίας στα παιδιά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, άρα τίθεται ζήτημα για την προστασία τους με τον ένα ή τον άλλο τρόπο (Anderson et al, 2003). Ο όρος «προστασία» χρησιμοποιείται συμβατικά, καθόσον αποπνέει πατερναλισμό. Πολλοί επιστήμονες (Masterman, 1980, 1985, 1994, Buckingham 1998, 2000, 2006 κ.ά) έχουν επισημάνει ότι η λύση βρίσκεται όχι στον προστατευτισμό, αλλά στην καλλιέργεια της οπτικοακουστικής παιδείας, του αλφαριθμητισμού ή της εγγραμματοσύνης στα ΜΜΕ (media literacy), ώστε τα παιδιά να αυτενεργούν, να επιλέγουν, να διαθέτουν δεξιότητες κριτικής αντιμετώπισης των μηνυμάτων που απορρέουν από την τηλεόραση και γενικότερα τα ΜΜΕ.

Ο ρόλος της οικογένειας θεωρείται καθοριστικός, διότι η οικογένεια είναι ο χώρος υποδοχής και πρόσληψης των τηλεοπτικών εκπομπών. Στις σύγχρονες κοινωνικές συνθήκες όμως ο κοινωνικοποιητικός ρόλος της οικογένειας υποχωρεί συνεχώς, λόγω της αποσταθεροποίησης του κοινωνικού αυτού θεσμού (διάλυση γάμων, διαζύγια, αποξένωση, βία στην οικογένεια κ.λπ.). Η νέα κατάσταση του θεσμού της οικογένειας οδηγεί σε ανεξέλεγκτη τηλεθέαση, ιδιαίτερα για τα παιδιά. Η τηλεόραση μετατρέπεται σε «γκουβερνάντα», στην οποία παραπέμπονται τα παιδιά, ώστε να ασχοληθούν με κάτι άλλο οι γονείς. Επίσης με την απόκτηση δεύτερης και τρίτης τηλεοπτικής συσκευής, η τηλεόραση οδηγεί στην αποξένωση των μελών της οικογένειας.»

Επιπλέον, ανάμεσα στα συμπεράσματα της έρευνας προκύπτει ότι οι πλείστοι ερωτηθέντες κύπριοι γονείς δήλωσαν πεπεισμένοι ότι η τηλεοπτική βία επηρεάζει αρνητικά όλα ή έστω πολλά παιδιά, όπως διαπίστωσαν και μέσα από προσωπικές εμπειρίες από αλλαγές στη συμπεριφορά των παιδιών τους, ύστερα από την παρακολούθηση τηλεοπτικών σκηνών βίας. Οι αλλαγές που επισήμαναν οι γονείς

αφορούν κυρίως **μίμηση τηλεοπτικών πράξεων βίας, αντιδραστική συμπεριφορά και δυσλειτουργίες στον ύπνο.**

Όσον αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«οι σεναριογράφοι των σόου, χρησιμοποιούν την υπερβολή για να μεταδώσουν στους πιο νέους οπαδούς της αθλητικής ψυχαγωγίας και σωστά μηνύματα»*, επισημαίνεται από την Αρχή ότι η άσκηση βίας μεταξύ των συμπαιχτών όπως γροθιές στα δόντια και στο πρόσωπο, κλωτσιές και κτυπήματα στο κεφάλι αλλά και η μετάδοση συνομιλίας στην οποία αναφέρεται ότι παλαιστής με το στόμα γεμάτο σκουλήκια φιλά γυναίκα στο στόμα, τα οποία προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια της εν λόγω εκπομπής, κάθε άλλο από σωστά μηνύματα μπορεί να χαρακτηριστούν.

Η Αρχή θεωρεί ατυχή την αναφορά του σταθμού για την εν λόγω εκπομπή ως *«μιας καθόλα ψυχαγωγικής εκπομπής, που στην Αμερική, για πολλές οικογένειες η ζωντανή ή από τηλεοράσεως, παρακολούθησή της αποτελεί παράδοση»*, καθώς η αμερικανική κοινωνία είναι κοινωνία με αρκετά διαφορετικά ήθη, συνήθειες, πρότυπα, παραδόσεις και γενικά τρόπο ζωής. Εξάλλου η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου κρίνει κάθε εκπομπή ανεξάρτητα και σύμφωνα με το περιεχόμενο και την ώρα προβολής της, με βάση την ισχύουσα εγχώρια νομοθεσία, η οποία ρητά αναφέρει ότι στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύεται η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό καθώς και ότι δίδεται προειδοποίηση από το σταθμό η οποία ανταποκρίνεται στη φύση της κάθε εκπομπής.

Η Αρχή τονίζει ότι ο νομοθέτης έχει θεσπίσει νομοθεσία που διέπει τη Ραδιοτηλεόραση στην Κύπρο, έχοντας υπόψη τα ήθη και τις αξίες της κυπριακής πραγματικότητας και κοινωνίας.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η Αρχή δίδει τεράστια σημασία στο θέμα της σωστής σήμανσης, η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενο και στη φύση της κάθε εκπομπής. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο όσον αφορά στους σταθμούς κωδικοποιημένων εκπομπών, όπως είναι ο τηλεοπτικός σταθμός «ΑΛΦΑ TV», προκειμένου ο γονικός έλεγχος να μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικά, βάσει της ορθής κατάταξης της κάθε εκπομπής από το σταθμό.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 22(1)** (υποστοιχείο 1) και **26(1)(α)** (υποστοιχείο 2) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δεκατέσσερις (14)** μέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 146/2006(5))

**ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟ ΣΤΑΘΜΟ «ΑΛΦΑ TV»**

Ημερομηνία Απόφασης: 3 Φεβρουαρίου, 2010

Ενώπιον: κ.κ. Νίκου Παπαϊωάννου, Προέδρου, Ανδρέα Ιωάννου, Αντιπροέδρου, Άντρου Μιχαηλίδη, Μαίρης Κουτσελίτη, Μαρίας Δωρίτη, Ανδρέα Κωνσταντινίδη και Άλεξ Ευθυβούλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **15 Ιουλίου 2009**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις των **Κανονισμών 22(1)** και **26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

22.-(1) *«Με βάση τα κριτήρια που αναφέρονται στους παρόντες Κανονισμούς δίνονται προειδοποιήσεις σχετικά με τη φύση της εκπομπής, είτε αυτή βρίσκεται χρονικά εντός της οικογενειακής ζώνης είτε εκτός. Η προειδοποίηση αυτή έχει τρεις μορφές-*

α) Γραπτή προειδοποίηση στον ημερήσιο τύπο και στα ραδιοτηλεοπτικά περιοδικά·

β) ακουστική (λεκτική) πριν από την έναρξη της εκπομπής·

γ) οπτική, με οπτική ένδειξη κάθε δέκα λεπτά στο κάτω αριστερό μέρος της οθόνης ως εξής:

- vi. (Κ) σε παρένθεση χρώματος πράσινου για προγράμματα κατάλληλα για γενική παρακολούθηση·*
- vii. (12) σε παρένθεση χρώματος κίτρινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δώδεκα ετών·*
- viii. (15) σε παρένθεση χρώματος μπλε για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαπέντε ετών·*
- ix. (18) σε παρένθεση χρώματος κόκκινου για προγράμματα ακατάλληλα για άτομα κάτω των δεκαοχτώ ετών·*
- x. (Α) σε παρένθεση για προγράμματα έντονου ερωτικού περιεχομένου.»*

26: *« Στις ψυχαγωγικές εκπομπές απαγορεύονται-*

(ια) η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς, η οποία είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από το κοινό και οπωσδήποτε απαγορεύεται εντός οικογενειακής ζώνης.»

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ), είχε δώσει στο σταθμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στο σταθμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **18.11.2009** κάλεσε τον σταθμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο σταθμός, με επιστολή του Δικηγόρου του κ. Ανδρέα Χάσικου ημερομ. **26.11.2009**, υπέβαλε γραπτώς τις παρακάτω απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων:

«Κατ' εντολήν των πελατών μου, της Ραδιοτηλεοπτικής Εταιρείας ΑΛΦΑ Λτδ, αναφέρομαι στην πιο πάνω απόφαση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου στην οποία η Αρχή έκρινε και αποφάσισε ότι υπάρχουν παραβάσεις των Κανονισμών 22(1) (υποστοιχείο 1) και 26(1)(α) (υποστοιχείο 2) των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Οι πελάτες μου επιθυμούν να αναφέρουν τα παρακάτω για σκοπούς μετρίασμού των κυρώσεων που θα επιβληθούν από την Αρχή:

- 1. Η μετάδοση της εκπομπής «Afterburn – Smackdown» κατά τη διάρκεια της οποίας μεταδόθηκαν αγώνες πάλης έγινε αφού προηγήθηκε τόσο ακουστική προειδοποίηση ότι το πρόγραμμα που ακολουθούσε ήτο ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών ως επίσης και οπτική ένδειξη (12).*
- 2. Ο σταθμός του «ΑΛΦΑ» έδωσε τις προβλεπόμενες προειδοποιήσεις που αναφέρονται στο σχετικό Κανονισμό πριν τη μετάδοση της εκπομπής.*
- 3. Η κατάταξη της αναφερόμενης εκπομπής στην κατηγορία ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών έγινε με εισήγηση των παραγωγών της εκπομπής και το «ΑΛΦΑ» την κατέταξε σ' αυτήν την κατηγορία την οποία ενέταξαν οι παραγωγοί της ως «αθλητική ψυχαγωγία». Το προφίλ της εκπομπής είναι αυτό που παρουσίασε με επιστολή του ο διευθυντής προγράμματος και ειδήσεων του σταθμού, ωστόσο συμφωνώ με τη διαπίστωση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης ότι άλλο πράγμα είναι η αμερικανική κοινωνία και άλλο οι αξίες της κυπριακής κουλτούρας και πραγματικότητας.*
- 4. Το θέμα της σωστής σήμανσης κάθε εκπομπής δεν αναλύεται εξονυχιστικά στους Κανονισμούς παρά μόνο αφήνετε στη κρίση των σταθμών και στην παρούσα υπόθεση ο σταθμός ακολούθησε τις υποδείξεις των παραγωγών.*

5. Ο σταθμός στην παρούσα υπόθεση λανθασμένα ακολούθησε τις υποδείξεις των παραγωγών και θα έπρεπε να προχωρήσει ακόμη ένα βήμα προσαρμόζοντας την εκπομπή με τη κυπριακή πραγματικότητα και πάλιν όμως διερωτούμαι εάν θα το κατέτασσε στην σωστή κατά την κρίση της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης κατάταξη δηλ. «ακατάλληλο κάτω των δεκαπέντε ετών» αφού το κριτήριο είναι αντικειμενικό και όχι υποκειμενικό.

Τελειώνοντας σημειώνω την ύπαρξη σήμανσης και οπτικής ακουστικής, γεγονός που φανερώνει την πρόθεση και πάγια πολιτική του «ΑΛΦΑ» να συμμορφώνεται και να εφαρμόζει τους Κανονισμούς της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης, την προθυμία του να συμμορφωθεί στις νόμιμες υποδείξεις της Αρχής και την άμεση συμμόρφωση του πριν την έκδοση της απόφασης της Αρχής, αφού η σήμανση της συγκεκριμένης εκπομπής άλλαξε από την ημερομηνία που έλαβε ο σταθμός ειδοποίηση διερεύνησης της υπόθεσης.

Επίσης παρακαλώ σημειώστε ότι δεν έχει προηγούμενη καταδίκη ο σταθμός και ότι η απόφαση σας αποτελεί σημείο αναφοράς για την κατάλληλη κατάταξη των εκπομπών που μεταδίδει το κανάλι των πελατών μου.

Επαναλαμβάνω ότι οι πελάτες μου με την απόφαση σας έγιναν σοφότεροι και υπόσχονται στο μέλλον να είναι πιο προσεκτικοί κατά τη διαδικασία κατάταξης των εκπομπών και ότι δεν θα παρασύρονται με τις εκάστοτε υποδείξεις των παραγωγών των εκπομπών που προέρχονται από χώρες εκτός της Κύπρου, αλλά θα προσπαθήσουν να κατατάσσουν τις εκπομπές στη σωστή κατηγορία και με γνώμονα τις αρχές όπως αυτές έχουν καθορισθεί με τη σημερινή σας απόφαση.

Παρακαλώ όπως οι πελάτες μου κριθούν με κάθε δυνατή επιείκεια.»

Όσον αφορά στον ισχυρισμό ότι ο σταθμός «έδωσε τις προβλεπόμενες προειδοποιήσεις που αναφέρονται στο σχετικό Κανονισμό πριν τη μετάδοση της

εκπομπής» καθώς και τον ισχυρισμό ότι υπήρξε σήμανση, οπτική και ακουστική, η Αρχή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 22(1) των προαναφερθέντων Κανονισμών, δίδεται προειδοποίηση (γραπτή, ακουστική και οπτική) **σχετικά με τη φύση της κάθε εκπομπής**. Επομένως δεν αρκεί η ύπαρξη προειδοποίησης πριν την έναρξη και κατά τη διάρκεια της κάθε εκπομπής, σε τακτά χρονικά διαστήματα. Καθίσταται από τη νομοθεσία αναγκαίο η προειδοποίηση που δίδεται να ανταποκρίνεται στο περιεχόμενο και στη φύση της κάθε εκπομπής, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι τηλεθεατές είναι ενήμεροι σχετικά με το περιεχόμενο της εκπομπής και, έχοντας ενώπιόν τους τις απαραίτητες πληροφορίες, να είναι σε θέση να αποφασίσουν αν θα παρακολουθήσουν οι ίδιοι ή τα παιδιά τους την εκπομπή ή όχι.

Στην προκειμένη περίπτωση ο σταθμός, όπως αναφέρεται και στην απόφαση της Αρχής ημερομ. 15.7.2009, παρά το ότι πριν από την έναρξη της εκπομπής **«Afterburn - Smackdown»**, έδωσε την ακουστική προειδοποίηση «το πρόγραμμα που ακολουθεί είναι ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών» και την οπτική ένδειξη (12), εντούτοις η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρινόταν στο περιεχόμενο της εν λόγω εκπομπής, αφού κατά τη διάρκεια της μεταδόθηκαν σκηνές βίας μη κατάλληλες για ανηλίκους.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι δίδει τεράστια σημασία στο θέμα της σωστής σήμανσης, η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στο ακριβές περιεχόμενο και στη φύση της κάθε εκπομπής. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερα αναγκαίο όσον αφορά στους σταθμούς κωδικοποιημένων εκπομπών, όπως είναι ο τηλεοπτικός σταθμός **«ΑΛΦΑ TV»**, προκειμένου ο γονικός έλεγχος να μπορεί να ασκηθεί αποτελεσματικά, βάσει της ορθής κατάταξης της κάθε εκπομπής από το σταθμό.

Σε ότι αφορά στον ισχυρισμό του σταθμού ότι *«η κατάταξη της αναφερόμενης εκπομπής στην κατηγορία ακατάλληλο για άτομα κάτω των 12 ετών έγινε με εισήγηση των παραγωγών της εκπομπής»*, επισημαίνεται από την Αρχή ότι οι

σταθμοί, στα πλαίσια της αυτορρύθμισης, θα πρέπει να προβαίνουν στην κατάταξη των εκπομπών που παίρνουν από το εξωτερικό, λαμβάνοντας υπόψη τη Νομοθεσία περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών της Κύπρου, η οποία προνοεί για μη μετάδοση σκηνών βίας σε ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι και όχι βασιζόμενοι στην κατάταξη που είχε η εκπομπή στη χώρα παραγωγής της.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως άλλωστε και ο Δικηγόρος του σταθμού παραδέχεται, ο σταθμός εσφαλμένα ακολούθησε τις υποδείξεις των παραγωγών της εν λόγω εκπομπής, καθότι πρόκειται για αμερικανική παραγωγή και η κατάταξη που έτυχε αντικατοπτρίζει την αμερικανική κοινωνία, μία κοινωνία με σαφώς διαφορετικά ήθη, συνήθειες, πρότυπα, παραδόσεις και γενικά τρόπο ζωής από την κυπριακή.

Αναφορικά με τον ισχυρισμός ότι *«δεν έχει προηγούμενη καταδίκη ο σταθμός»*, σημειώνονται τα ακόλουθα: Η Αρχή έχει εξετάσει στο παρελθόν υποθέσεις με παρόμοιας φύσεως παραβάσεις από τον σταθμό. Συγκεκριμένα, στην υπόθεση **αρ. 37/2003(5)**, μεταδόθηκαν από το σταθμό εκπομπές (κατά τις ημερομηνίες 8.5.2003 και 9.5.2003 μεταξύ των ωρών 18:00-24:00), οι οποίες δεν έφεραν καμία προειδοποιητική ένδειξη ως προς την φύση τους πριν την έναρξη και κατά την διάρκειά τους. Ωστόσο η Αρχή αποφάσισε να μην επιβάλει στο σταθμό οποιαδήποτε κύρωση, καθότι το περιεχόμενο των επίδικων εκπομπών ήταν κατάλληλο για γενική παρακολούθηση. Επιπλέον, η υπόθεση **αρ. 211/2005(5)**, αφορά και πάλι τη μετάδοση της εκπομπής **«Afterburn»**, (της ίδιας δηλαδή εκπομπής με την εκπομπή της παρούσας υπόθεσης), η οποία μεταδόθηκε στις **10.10.2005**, μεταξύ των ωρών **19.30 -21.00**, και στην οποία η προειδοποίηση που δόθηκε δεν ανταποκρινόταν στο περιεχόμενο της εκπομπής. Για την προαναφερθείσα υπόθεση, η Αρχή αποφάσισε να επιβάλει στο σταθμό την κύρωση της προειδοποίησης.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ως η απόφασή της ημερομ. 15.7.2009 ότι η προβολή σκηνών βίας, είτε μέσω κινουμένων σχεδίων είτε μέσω σκηνοθετημένων αγώνων, σε ώρα κατά την οποία οι ανήλικοι συστηματικά παρακολουθούν τηλεόραση, ενδέχεται να επενεργήσει αρνητικά στην ανάπτυξή τους. Επιπλέον η μετάδοση επικίνδυνης συμπεριφοράς είναι δυνατό να γίνει αντικείμενο μίμησης από τα παιδιά με τραγικές συνέπειες για τους ίδιους ή / και για άλλα παιδιά.

Η Αρχή έχει επανειλημμένα υποδείξει ότι οι τηλεοπτικοί σταθμοί επιβάλλεται να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στα προγράμματα που μεταδίδουν κυρίως τις ώρες που παρακολουθούν ανήλικοι, προκειμένου να μη στιγματίσουν ανεπανόρθωτα την παιδική ψυχή και να διοχετεύσουν τη βία ως μια συνήθη «κοινωνική» πρακτική στο υποσυνείδητο του παιδιού. Ένας τηλεοπτικός σταθμός παγκύπριας εμβέλειας που εκπέμπει καθημερινά και επί εικοσιτετραώρου βάσεως στο σπίτι της κυπριακής οικογένειας δεν θα πρέπει να αναπαράγει τη βία.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του σταθμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, μέσω των οποίων εκφράζεται η απολογία και η συμμόρφωση του σταθμού με τις υποδείξεις της Αρχής, ως επίσης τη σοβαρότητα των παραβάσεων και τη συμπεριφορά του σταθμού ως προς τη διάπραξη παρόμοιας φύσεων παραβάσεων, αποφασίζει να επιβάλει στο σταθμό κυρώσεις για τις παραβάσεις που έγιναν στις **5.6.2006** ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 22(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) - (υποστοιχείο **1**), το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 26(ια)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π.10/2000) - (υποστοιχείο 2), την κύρωση της **προειδοποίησης**.

Η Αρχή επιστά την προσοχή του σταθμού στο ότι δεν θα επιδείξει την ίδια επιείκεια σε περιπτώσεις διάπραξης παρόμοιας φύσεως παραβάσεων από το σταθμό στο μέλλον.

Ο σταθμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000-** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) μέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Ν. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Α.